Anul V. Nr. 44 Cluj, Duminecă, 23 Noembrie 1930 — Taxa postală plătită în numerar — 3 Lei exemplarul

Chemarea Tinerimei Române

ABONAMENT ANUAL:
Pe un an.....Lei 200·—
Pe un jumătate an.....Lei 100.—
Autorităţi şi instituţiuni.....Lei 500·—
In streinătate dublu.

ANUNŢURI DUPĂ TARIF SE PRIMESC LA ADMINISTRAŢIA ZIARULUI CLUJ, STRADA REGINA MARIA No. 36

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Cluj, Strada Regina Maria Nr. 36. — Telefon: 7-69

Drama d-lui Vintilă Brătianu

Cine a urmărit zigzagurile bizare pe cari cariera politică a dlui Vintilă Brătianu, le-a lăsat însângerate ca nişte rane, în drumul dsale de încăpăţinări şi înfrângeri a înţeles uşor semnificaţia recentei bătălii pierdute: reîntrarea partidului liberal în Parlament.

Disecat în această naturală perspectivă, evenimentul — care de altfel comportă multiple şi varii comentarii — n'a adus pentru noi nimic inedit, ci dimpotrivă. El s'a integrat tocmai prin ilogicismul şi contradicţia pe care o conţine ca pe o fatalitate organică, în seria de dureroase abdicări prin cari d. Vintilă Brătianu, excelează în viaţa noastră publică.

Rând pe rând, vrând nevrând — vorba zgrunţuroasă şi rimată a poetului Cotruş — şeful partidului liberal a fost copleşit de dinamica împrejurărilor noui pe cari nu le-a înţeles şi nu le poate înţelege şi chinuit, exasperat şi sângerat a fost constrâns să renunţe la toate ideile şi iluziile dsale.

Se petrece par'că în acest om o crâncenă dramă, aidoma acelei întrupate în nemuritorul „Götz von Berlichingen" care depăşit de rosturile unor vremuri noui, n'a fost capabil să li se atmosferizeze şi... a căzut.

Este atâta afinitate şi analogie între eroul medieval şi d. Vintilă Brătianu, încât dacă am crede în metempsichoză, am accepta bucuros concluzia că sunt una şi aceeaş fiinţă, în două ediţii cărora numai coperta li-e schimbată: numele. Prin definiţie chiar — principiile economice ale dlui Vintilă Brătianu nu-ţi pot reaminti decât de un zdrenţos cămătar medieval, mai avar decât harpagonul lui Molière şi mai fatal — ca să întrebuinţăm adjectivul Regelui Carol I.

Şi cu toate astea numai cine ştie cu câtă râvnă şi ucigaşă dragoste a urmărit d. Vintilă Brătianu ideile sale — poate să-şi imagineze sguduirea înfiorătoare pe care a încercat-o, când a fost silit să le rupă vii din suflet şi să le aşeze în muzeul de antichităţi...

Este banal de cunoscut acest crâmpeiu din tragedia dlui Vintilă Brătianu — cel mai dâcos protagonist al revalorizării — la care a trebuit să renunţe după zece ani pentru a accepta politica economică a acelora pe cari înainte îi decretase „vrăjmaşi ai neamului". Dar contradicţia n'a rămas izolată. Acelaş contrast l'a încercat d. Vintilă Brătianu în problema constituţională, care l'a înfrânt şi mai iremediabil.

Oare cine i-a pus pe ochi ochelari negri — ca să nu vadă real evenimentele şi să nu le poată întrezări decât într'o postură flagrant opusă înfăptuirii lor de mai târziu? Şi ce fatalitate nebună îl urmăreşte încredinţându-i misiuni istorice pe cari nu le poate înţelege şi nu le poate face faţă?

„Chestiunea închisă" pe care legea siguranţei statului a dlui Guţă Tătărescu, o penaliza cu asprime chiar dacă o deschideai ... în vis, a fost fireşte cea mai grozavă lovitură de măciucă care a frânt partidul liberal în două şi l-a aruncat — cine ştie până când — din rândul partidelor de guvernământ.

Dar nu aceasta este problema, pe care ne-am propus s'o înfăţişem azi.

Ci — în ordinea aceasta de idei — să demonstrăm că revizuirea actului dela 4 Ianuarie, ca şi revizuirea concepţiilor economice — formează caracteristicele cele mai sugestive ale dramei vintiliste: o serie de dure încăpăţânări şi tot atâtea capitulări dezastruoase.

Reintrarea liberalilor în Parlament — după ce prin o desfrânare verbală îl nesocotiseră — confirmă încă odată politica de contraste, de atitudini abracadabrante şi de expediente agonice ale dlui Vintilă Brătianu, care hărţuit mereu de evenimente cari îl depăşesc, renunţă, una câte una, la toate concepţiile şi hotărârile dsale de ieri. Ceeace în expresiva şi cruda filozofie ţărănească înseamnă a linge ceeace ai scuipat.

N'ar fi de mirare, dacă mâine însuşi d. Vintilă Brătianu ar fi lins dela şefia partidului liberal unde l'a scuipat ironia hazardului

BAZIL GRUIA.

Ideia de stat şi criza actuală

de Petre Ţuţea

„Totul în stat, nimic în afară de stat, nimic în contra stalului.
Benito Mussolini."

Statul se studiază şi înţelege în toată făptura sa în timpuri de furtună şi de revoluţionare a aşezămintelor sociale, mult mai bine decât în timpul calm al păcii, pentrucă atunci se afirmă în toată măreţia forţei sale.

In împrejurările de astăzi, când criza economică generală a cuprins întregul câmp al manifestaţiunilor sociale, când activităţile coordonate ale grupărilor politice îndreptate spre un scop unic, scopul salvării partidelor politice, considerate după concepţiile curente ca instrumentele cele mai perfecte de guvernare, când problema centrală a preocupărilor înregimentează energiile angajate în luptă pentru salvarea Statului democratic liberal, ameninţat de curentele extreme, se impune lămurirea unui echivoc şi anume, de a formula resturile organizaţiei de Stat şi de a preciza sfera funcţiunilor sale; toate acestea fiind dictate de nevoia de a găsi soluţii concrete şi de a ieşi din impasul în care am ajuns fără voia noastră. Pe pământul tradiţional al libertăţii, brăzdată de focarele spirituale ale culturii creştine, observăm transformări brusce, manifestate în defrişarea conştiinţei individuale de elementele egoiste, renunţarea insului la pretinsa sa iniţiativă creatoare şi integrarea forţei sale în complexul forţelor colective. Să fie acest fenomen actual, manifestarea de decadenţă a unei civilizaţiuni epuizate, să fie oare acest fenomen simptomul răsturnării valorilor morale şi politice existente, fără posibilitatea de a salva cuceririle culturii şi civilizaţiunii care alcătueisc patrimoniul actual al lumii, sau mai de grabă, ceeace se întâmplă sub ochii noştri sunt semnele prevestitoare ale unei civilizaţiuni noi, care are ca ţintă cucerirea lumii vechi, datorită disciplinei masselor supuse puterii discreţionare a Statului şi guvernanţilor lor?

Noi suntem credincioşi progresului, şi toate sforţările noastre tineresti se îndreaptă spre scopurile permanente ale vieţii aşa cum se desprind din ritmul realităţilor trăite. Desigur, că nu nouă generaţiei tinere de astăzi ne aparţine rolul de a explica sensul evenimentelor în curs şi de a categorisi în tipicuri doctrinare acest crâmpei de evoluţie istorică. Acest criticism metodic este apanajul sociologului şi istoricului de mâine. Ei au rostul predestinat de a-şi pune mintea în serviciul adevărului pur şi de a-l lumina pe seama celor mulţi.

Tinereţea noastră se mulţumeşte cu trăirea pasionată a lumii noui şi întreagă fiinţa noastră este stăpânită numai de voinţa de înfăptuire, toată viaţa noastră se traduce într'un singur cuvânt: acţiune.

In locul jocului liber şi anarhic al forţelor individuale noi aşezăm construcţia architectonică monumentală a unui plan naţional de ansamblu, în locul concepţiei politice libertare, distrămată în labirintul unei dialectici raţionaliste, noi instaurăm concepţia unui empirism organizator şi creator, noi considerăm libertatea ca o rezultantă a unor raporturi sociale necesare.

(Continuare pe pagina II-a).

907

Un document mai mult

de Ion Chelcea

907 rămâne un fapt asupra căruia se poate stărui nu numai sub forma aducerilor aminte — cari n'ar mai avea atâta tărie pentru nişte vremi asupra cărora s'au aşternut anii — iar mormintele s'au astupat aşternându-se peste ele aceeaşi uitare „binefăcătoare".

Rămân însă documentele ce nu pot fi îngropate — nici chiar de vreme.

Intre altele, poporul a avut grije să imortalizeze masacreie din 907. A putut să fixeze chiar cauzele revoluţiei — dând probă de conştiinţă de drept — fixând cadrele legitime ale mişcării. *Ciocoii!* Ei trebuiau detronaţi după cum spune în cele ce urmează cu înţurătură:

„F..... de ciocoi
C'aţi ajuns şi voi ca noi
C'o vacă şi cu doi boi
Să 'njugaţi cocoanele
Să ne ar ţi pogoanele".

(Cf. „Oltenia" culegeri de documente privitoare la pământul şi locuitorii Olteniei din trecut şi astăzi. Cartea I, fascicola XI, pag. 173.)

Abia ajunsese să zică Doamne-ajută când, — ştiţi cine —:

Tunurile le-aşeza
Şi-apoi începe a trăgea".

(op. cit. pag. 174). Se spune textual:

„Anu nouăsăte şapte
Când am fost bătuţi la spate
Cu beţe funii udate..."

. . . . . .

„Pe care cum îi prindea
Ii bătea şi-i canunea
Şi la puşcă-i trimetea
Şi-i vedeui pe toţi căzând
Tot ca epurii din crâng".

Frica sinistră a rămas fixată proaspăt pentru posteritate — după sate:

„Când a fost la Băilesci
Stai în loc şi te jeleşci
Cincizeci de case la rând
Le a bombardat la minut".

In conştiinţa populară se motivează mişcarea tot aşa de conştiincios cum se şi zugrăveşte fazele prin care a trecut mişcarea.

„Foaie verde iasomie
Vin grecii dela Grecie
Fără şubă sau samar
Câte şapte piun măgar.
Aoleo! ce goi săraci
Par'că sunt ciobani de vaci
Şi peste un an sau doi
Se fac bogaţi dela noi".

Era o energică reacţiune din partea elementului băştinaşi contra cotro itorilor — streinii celor aproape două veacuri de exploatare politică — li s'a întins ca la un 48 ardelenesc, tăişul coasei. Trebuia deci, cumpănită modalitatea de înăbuşire spre a nu zdrobi în embrion conştiinţa propriilor drepturi.

(Continuare pe pag. II.)

© BCUCluj

Ideia de stat şi criza actuală

— Continuare din pag. I-a. —

Astăzi, măsurarea undei descrisă de criza actuală, exprimarea grafică sau prin cifre statistice a evoluţiei sale, prezintă mult mai puţin interes, decât simptomele sociale ce se degajează dintr'ânsa.

Trăim într'o perioadă de puternică reacţiune statală, de întărire a funcţiunilor sale superioare, reacţiune care tinde să grefeze forţa organizată în vederea unor scopuri permanente şi ideale, pe experienţa vie a unui popor întreg şi această nouă tendinţă uneşte într'o sinteză concepţia juridică a statului cu concepţia energetică.

Statul devine astfel un factor activ şi creator de progres şi întreaga noastră gândire politică deplasează liniile de forţă din câmpul disciplinei pur scolastice în câmpul vieţii şi al realităţii. Ideile pozitive, ale transformării sociale, care atrag în mod firesc modificarea structurală a organizaţiei de Stat, menţin în sufletul nostru un robust optimism şi întăresc credinţa noastră în progresul neîntrerupt al societăţii omeneşti.

O întreagă experienţă istorică ne pune la dispoziţie probe neîndoelnice pentru dovedirea indiscutabilei realităţi statale şi tot ceeace cunoaştem în această privinţă se polarizează în jurul unui singur nucleu central: permanenţa ideii de stat. Statul ne apare astfel ca un fenomen de forţă în continuă devenire, ale cărui elemente sunt date de energiile fizice şi psihice ale indivizilor aparţinători, această forţă superioară depăşind suma totală a energiilor componente. Această înfăţişare creiază în conştiinţa noastră un sentiment de oarbă supunere faţă de o putere exterioară care ni se impune cu putere elementară. Indiferent de fluctuaţiile şi transformările operate în grupările sociale cuprinse în Stat, al căror efect atrage o schimbare structurală în organizaţia sa, această putere nu poate fi depăşită sau desfiinţată.

Dacă aruncăm o scurtă privire asupra evoluţiei ideii de Stat, privită în lumina istoriei sociale, observăm că în diferite peroade istorice, lupta claselor pentru hegemonia socială, oferă puterea acelei clase, care se indentifică cu energia unitară şi diriguitoare a Statului, aceleia care dă expresie funcţiunilor sale esenţiale. Prin urmare încă odată, durata crizei actuale, explicaţiunea ei prin prisma unei fatale peridiocităţi de maladie social-economică, perspectiva posibilităţii unei „prea scumpe" repetiţii pe care o va gusta generaţia noastră sau cea care va veni, sunt tot atâtea fapte particulare, pretexte de lămurire a puterii suverane a Statului.

Este singurul lucru care se poate discuta cu folos astăzi şi de felul de înţelegere a ritmului istoric în care se petrece procesul de transformare a Statului existent, depinde soluţionarea justă o problemelor pe care criza actuală le pune. Este singura metodă de a găsi linia interioară a progresului.

Până în plin veac al XX-lea, statul îndeplineşte funcţiuni de pură securitate internă şi externă, intervenţiunile sale în domeniul economic-social fiind sporadice şi fără prea mare însemnătate. El apare astfel ca rezultanta unui proces de diferenţiere istorică, ca o persoană juridică superioară, îndeplinind funcţiunea de regulator social, prin intervenţia directă, potenţată până la suspendarea libertăţii în perioadele de criză social-economică, mai ales atunci când relaţiile dintre diferitele grupări tind să rupă echilibrul social normal, prin intervenţie indirectă impusă pe calea convingerii în perioadele de pace socială. Intotdeauna însă grupurile componente şi indivizii trăiesc pur şi simplu sentimentul puterii în stat, ca o putere în afară de raporturile lor imediate.

Această concepţie a statului pur, fără îngredientele unei activităţi complexe, care să cuprindă toate domeniile de manifestare socială durează şi astăzi şi are în serviciul său o întreagă literatură şi presă, al căror scop este apărarea intereselor unei clase, care-şi identifică interesele sale cu interesele statului.

In acest sistem de gândire politică, o sdrobitoare majoritate de cetăţeni, nu participă efectiv la viaţa de stat şi majoritatea aceasta îşi limitează activitatea în câmpul redus al nevoilor imediate. In totdeauna, un grup social sau o clasă socială pentru satisfacerea intereselor lor economice, au întrebuinţat mijloacele unei puteri politice dominante. Şi dacă aşa stau lucrurile, acum se poate uşor defini sensul evoluţiei vieţii de stat.

Statul apare ca o putere organizată, la baza căreia stă ideia de forţă, cu tendinţa de a absorbi întreaga societate, mărindu-şi mereu sfera influenţelor sale diriguitoare în toate domeniile; în domeniul economic, cultural, politic, social etc.

In stadiul actual al evoluţiei statului român, pătura ţărănească care cuprinde majoritatea cetăţenilor săi îşi afirmă voinţa de dominaţie în sensul utilizării puterii politice pentru realizarea scopurilor generale. Şi în ce direcţie se îndreaptă scopurile păturii ţărăneşti, aşa cum le putem descifra din împrejurările de astăzi? In direcţia transformării statului pur, în stat activ şi creator de valori social-economice.

Problema datoriilor agricole şi a organizării creditului agricol cu asistenţa statului, problema organizării cooperaţiei, problema culturală a masselor ţărăneşti şi muncitoreşti, sunt tot atâtea semne de afirmare concretă a nouii orânduiri statale, impusă de pătura rurală.

In orce caz, asistăm la un proces de integrare a tuturor energiilor componente, care duce la o reglementare a activităţii diferitelor grupări şi la o egalizare a condiţiilor materiale de muncă, egalizare care nu împiedică diferenţierea naturală a ei, ci potenţează puterea de creaţie a fiecărei forţe integrate în stat.

„Umanitatea prezentă evoluiază sub presiunea masselor, în înţeles economic. Intreagă activitatea statului, îmbrăţişează şi exprimă interesele lor.

Massele economice influenţează din ce în ce mai mult asupra politicei interioare a statelor, şi prin revendicările lor aproape totdeauna irezistibile, pun în pericol chiar vechea noţiune a statului" (Lucien Romier). In modul acesta se proectează ideia statului naţional-activ, cu scopul de a proteja şi întrebuinţa pentru scopuri ideale, întreg rezervoriul de energie al rasei.

Prin urmare, nu suspendarea, nici măcar pe timp limitat, a funcţiilor esenţiale ale statului ci reorganizarea şi întrebuinţarea lor în interes social şi naţional.

Ne bucură faptul, că atunci când monopolul privat al bogăţiilor, cu nota lui anarhică, inerentă oricărei iniţiative individuale, verificându-i-se definitiv neputinţa, renunţă la pretenţiile sale de creaţie şi face loc monopolului de interes public şi mai ales ne bucură faptul că noua Domnie începe prin afirmarea principiului monarhiei active.

Monopolul impus de cuceririle tehnice care nu urmăreşte profitul individual şi parazitar, ci profitul colectiv, reacoperirea trebuinţelor generale. Statul are rolul să coordoneze şi influenţeze activitatea economică tocmai în favorul acestei colectivităţi.

Intreg procesul de producţie şi de repartiţie se angrenează în vasta oragnizaţie de stat şi statul în calitatea sa de îndrumător va trebui s ăintervină în mod continuu şi durabil. Cei care se tem de noua orientare şi care până astăzi au considerat intervenţionismul de stat ca o tranzitorie şi anormală situaţie se văd siliţi a-şi înghiţi argumentele.

Partidele politice îşi subordonează interesele de grup intereselor generale întrând în orbita înfăptuitoarei voinţi regale, care taie drumul spiritului către puterea creatoare şi ordonatoare a statului.

Stat şi masse, sunt două realităţi pe care criza actuală le încrustează în conştiinţa noastră, ca singurele demne, de interes, restul fiind balast de fapte mărunte.

Petre Ţuţea.

907

Un document mai mult.

(Urmare din pag. I-a.).

Poporul încinge muchia toporului când îşi vede pericitată existenţa.

O politică proastă ne-a 'ngropat propriile noastre năzuinţi sub puterea grea a bronzului. Fresca răscoalei din 907 se complectează încet, încet, prin propriile lor guri astupate (ale ţăranilor) cu ţărână.

„Foaie verde şi o la'ea
După ce că-i împuşca
O groapă mare făcea
O sută cinzeci băfia
Până groapă să umplea
Mulţi p'afară rămânea
Şi curcile îi ciocănea
Cu carnea lor se hrănea
Până osu rămânea
Că nimenea nu 'ndrăsnea
Să se ducă ca să-i ia
Că soldaţii foc trăgea
Nimeni nu s'apropia
C'aşa ordinu avea"

(cf. op. cit., Cartea I, partea I, fasc. I—IV, pag. 5 sqq.) spune în-sinceritatea sa unul din fiii acestui popor, popor care-şi manifesta propria-i personalitate. Trebuia ca această personalitate s'o mutileze concepţiuni înalte de stat — raţiuni înalte de restabilire a ordinei prin masacru — se înţelege, 907, rămâne un fapt însămânţat adânc în mentalitatea acestui popor care, la momente de sugrumare a existenţni sale ştie să reacţioneze, chiar dacă gurile tunurilor lor vor fi îndreptate ca în 907, răscolind ţărâna celea 11 mii. *Ion Chelcea.*

Pentru Şeicaru

Pamfil Şeicariu şi-a purtat vidul sufletesc şi deşertul moral, mai zilele trecute prin metropola Ardealului, unde a venit cu scopul precis de-a scutura din mânecă balivernele sale cotidiane, acoperind în straie rupte figura lui Mistral. — Cu această ocazie şi-a vârât nasul şi 'n sala tribunalului Cluj, unde se desbătea procesul Chemarea—Averescu.

I-a mirosit a început de răscoală şi-a tuns-o răcnind în gura mare că în curând o să avem revoluţie şi-a scris la gazetă lingând supus mâinile mareşalului, apostolului care i-ar putea hrăni independenţa. Apropos. La Cluj, a pupat în ceafă pe Codarcea, a lins între sprâncene pe Bornemisa, ba şi a sărutat degetul mic dela piciorul stâng al unei feţe bisericeşti. Toate făcute pentru unirea sufletească a tuturor Românilor, şi pentru apărarea demnă a prestigiului presei Acest mă runt personagiu care urlă din răsputeri pentru a-şi acoperi golul dinăuntru, şi care rânjeşte colţii de zlătar la Chemarea ardeleană este exemplarul prototipic al Românului imparţial schiţat pentru totdeauna de Caragiale, care dela 1848, luptă şi dă şi dă şi luptă pentru toate partidele şi pentru toate guvernele. **P. Ţ.**

13 milioane

De cei nestabilizaţi. Ascultă cetăţene, tu, care-ţi frângi picioarele şi-ţi sleieşti ţeasta între roate de maşini, care-ţi macini sănătatea şi voioşia vieţii scormonind aurul negru, te târâi desculţ pela uşile poleite cu plăceri şi-nfunzi gurile flămânde ale copiilor tăi slăbiţi de mizerie şi foame cu pumnul. tu care-ţi mesteci, scrâşnind neputinţa, tu care tresari halucinat în aşteptarea execuţiunii fiscale, ascultă o mică şi înfiorătoare poveste. Să nu crezi c'am desprins'o din vreo carte cu întâmplări fantastice, ci mi s'a înfipt în conştiinţă ca un piron roşu în ziua de 10 Noembrie.

In procesul nostru, în procesul revizuirilor dureroase s'a întâmplat un fapt nemaipomenit. Tribul averescan a comis în faţa noastră un furt simbolic. A furat furtul. Ce deslănţuire de atavică cleptomanie. A renunţat la unul dintre cele mai importante capete de acuzare, chestia însuşirii tâlhăreşti a celor 13 milioane. Un oarecare dintre ortacii lor articulează ndescifrabil:

Nu vrem să ne judecăm pe această chestie. Nu-i momentul acum ş' rândurile clanului ameninţat se strâng, farsorii dreptăţii violentate se fac buluc, neruşinarea face tumbe pentru a desmorţi privirile înţepenite.

Au furat! Au furat! 13 milioane într'o noapte! Ştie şoferul Buzescu! Când i-au auzit numele, Spartanii moralei şi-au întors feţele de ruşine.

Şofeurul Buzescu ştie.

Să strige din răsputeri.

Spectacolele

Teatrul Naţional Opera Română

DUMINICA, 23 Noembrie 1930: (matineu). **Tosca.**

DUMINICA, 23 Noembrie (seara). **Păpuşile.**

LUNI, 24 Noembrie: **Turneul Teatrului Naţional din Bucureşti.**

MARŢI, 25 Noembrie: **Patima Roşie.**

MIERCURI 26 Noembrie: **Povestirile lui Hoffmann.**

JOI, 27 Noembrie: **Şase personagii în căutarea unui autor.**

VINERI, 28 Noembrie: **Mignon.**

SAMBATA, 29 Noembrie: **Patima Roşie.**

DUMINICA, 30 Noembrie: (matineu) **Cuibul cu viespi.**

DUMINICA, 30 Noembrie: (seara) **Povestirile lui Hoffmann.**

Primăria Municipiului Cluj

No. 22804—1930

ANUNŢ

Municipiul Cluj va da în întreprindere pe cale de licitaţie publică cu oferte în scris, închise şi sigilate pe durata de 3 (trei) ani dela predare curăţitul şi transportul fecalelor din closetele necanalizate, aflătoare în edificiile Primăriei şi în cele particulare unde nu este canalizare şi apaduct.

Licitaţia se va ţinea în conformitate cu dispoziţiunile cuprinse în art. 88—110 din legea Contabilităţii publice în ziua de 8 Ianuarie 1931, orele 11 a. m. înaintea Comisiei de licitaţii, sala de şedinţe.

Ofertanţii vor depune deodată cu predarea ofertelor lor, o garanţie de 10.000 Lei în numerar sau efecte garantate de Stat.

Condiţiunile de licitaţie (caetul de sarcini) şi tabloul latrinelor din clădirile Primăriei, se pot vedea în biroul Serviciului economic.

Cluj, la 13 Noemvrie 1930.

Primăria Municipiului Cluj.

© BCUCluj

Comentarii pe marginea Intrunirilor liberalo-averescane

Dela o vreme asistăm la desfăşurarea monotonă şi uniformă a pseudo-congreselor liberale de diferite nuanţe şi culori, cari, în afară de furnizarea unui spectacol gratuit şi indecent svârlit în faţa trecătorilor, n'au avut şi n'au nimic comun cu marile masse, cari pulsează într'o deplină armonie cu realizările actualului regim. Există o incontestabilă înfrăţire, între popor şi actualii guvernanţi, stabilită prin identitatea de sentimente, pe ambele versante ale Carpaţilor. S'a spus, timid şi fără ecou, că partidul naţional-ţărănist îşi are existenţa în funcţie, de stadiul în care se găseşte cimentarea fuziunei realizate în anii din urmă şi că s'ar baza, exclusiv şi vremelnic, pe garanţiile, cu caracter regiona, pe cari le prezintă una-fiecare din fracţiunile componente ale acestui organism politic. Nimic mai greşit decât teoriile neînţelegerilor inexistente cari ar submina structura partidului naţional-ţărănist, teorii isvorite din sforăria politică cu tendinţe de discreditare a unei realităţi politice, cu legături indisolubile, în massele poporului.

Partidul naţioual-ţărănist, care a preconizat întotdeauna principiile *democraţiei integrale*, n'are nevoie de manevre strategice, pentru soluţionarea chestiunilor ce privesc ţara şi poporul. El nu s'a desminţit niciodată şi drumul ascensiunii sale în opinia publică, pe care l-a parcurs cu o iuţeală vertiginoasă, n'a prezintat şi nu va prezinta nici când spirale cari l-ar depărta — temporal chiar — dela principiile lui democratice iniţiale. Forţa masselor, cadrul în care s'au cristalizat flancurile disciplinate înregimentate în organizaţiile naţional-ţărăniste, au imprimat, prin puterea şi semnificaţia vremilor prin care trecem, un caracter unitar şi regnicolar acestui partid de esenţă democratică. Hotărârea fermă şi perfecta cunoaştere a terenului pe care-l parcurgea a ferit mecanismul, acestui organism politic, de fluctuaţiunile ce au fost fatale altor grupări politice. în orice împrejurări, oricât de vitrege, el a ştiut să se adapteze vremurilor şi să se identifice cu interesele superioare ale statului. Şi asta, peutru a răsplăti credinţa ţăranului legat de huma ogoarelor străbune. Pe frontispiciul vremilor ce vin, viitorul a hărăzit acestui partid cu structură democratică, un titlu râvnit zadarnic de toţi paraziţii bunului simţ şi uzurpătorii urnelor, în care se închidea voinţa sinceră a celor cu sufletul desprins din ogoare. Tradiţia cu care se mândreşte partidul naţional-liberal, oridecâteori are ocazie, se reduce la realizările românismului întreg sub impulsul şi exigenţele vremilor de-atunci şi nicidecum la realizările personale ale conducătorilor de grupări politice. Tradiţia aceasta, grosolan exploatată de acei cari profanează altarele cinstei, este tradiţia poporului întreg, este realizarea actelor, pe cari le-a cerut în cursul veacurilor, voinţa colectivă a neamului. Şi tradiţia care ar fi trebuit păstrată în sanctuarele sfinte ale sufletului românesc, a fost plimbată, cu o condamnabilă inconştienţă, pe placardele electora'e, redactate în tonul cel mai vehement şi cel mai indecent în acelaş timp. Desigur că marii morţi au tresărit în mormintele uitate de vreme, atunci când s'au văzut coborâţi în stradă şi folosiţi ca elemente de propagandă, pentru satisfacerea deplină a agenţilor electorali, din partidul cu rostul încarcerat în formula „Prin noi înşine". *Ei sunt proprietarii de drept, factorii şi causa determinantă a tuturor samovolniciilor electorale, săvârşite la umbra metalică a baionetelor.*

Şi acum, ce vor?

Zăgazurile răbdării proverbiale, de care a dispus totdeauna poporul român, s'au sfărmat demult. Mâinile cari au apărat resemnate coarnele plugului, se agită — în formă de blestem — la adresa liberalilor cari au spulberat iluziile de eri şi speranţele de mai bine ale acelora cari frământă, de-atâta vreme, cu fierul ascuţit, pământul străbun. Ce vor acei cari, înfrânţi în lupta indecentă dusă contra Coroanei — luptă care continuă în mod latent şi azi — coboară din nou în lumea satelor tăcute, svârlind sămânţa otrăvii liberale?

Poporul e conştient de menirea lui, în ce priveşte funcţionarea normală a mecanismului organizaţiei de stat, şi-şi va trimite în parlament, reprezentanţii cari sîmt greul durerilor lui de azi.

Exigenţele păturei ţărăneşti nu vor putea fi soluţionate şi realizate de acei cari strâng în carcerele sângeroase ale cametei, tot ce a putut da ogorul stropit cu sudoare ţăranului român. Partidul liberal a murit demult în conştiinţa publică. De ce se agită fantomele cele mai triste moştenirii, pe care a lăsat-o vreodată, un organism de partid, în istoria politică a neamului nostru. Decesul politic, al partidului liberal este o realitate şi înzadar se frământă la orizont, cioclii cu figuri de bocitoare, pentru a înşela credinţă de granit a poporului grupat în jurul steagului naţional-ţărănist. Şi paralel cu realitatea inexistenţei partidului naţional-liberal, surâde triumfătoare icoana bunului simţ, altoit în cadrele disciplinate al partidului naţional-ţărănesc, cu rădăcinile adânc înfipte în huma ogoarelor, condus în acţiunile sale de principiile sănătoase izvorite din dogma brazdelor.

Sunt două lucruri cari n'au nevoie de documentări, două stări de fapt, două realităţi.

In faţa decesului politic al partidului liberal cu anexele liberaloide, (averescane etc.) ne descoperim creştineşte şi murmurăm, cu ţara, poporul şi cu vremea, tradiţionala deslegare de păcate: „Dumnezeu să-l ierte...

Valeriu Cărdu.

† Aurel Lazăr

Abia s'a închis mormântul umed cu rămăşiţele lui Ioan Erdélyi şi rândul luptătorilor pentru binele obştesc se răreşte din nou prin încetarea din viaţă a lui dr. Aurel Lazăr Marele defunct a ocupat în ultimul timp demnitatea de primar al Oradiei-Mari şi era unul din stâlpii românismului treaz la graniţa de vest a ţării.

Luptător neostoiat pentru binele neamului Aurel Lazăr a fost unul din fruntaşii vechiului partid naţional din Ardeal şi unul din protagoniştii partidului naţional-ţărănesc de azi, care încearcă o grea pierdere prin moartea lui.

Dispărut în floarea vârstei, când prin cunoştinţele sale vaste şi puterea lui de muncă ar fi adus reale servicii ţării noastre, lui Aurel Lazăr este cu atât mai regretată de către toţi bunii români.

Cu acest trist prilej, tineretul ardelean înregimentat în „Chemarea", se proşterne umil în faţa mormântului dela Oradea şi, jură a purta cu aceeaş însufleţire steagul binelui obştesc, ca şi marii lui înaintaşi.

Către

Stimaţii Cetitori ai ziarului „Chemarea"

Având în vedere cu ce greutăţi băneşti se editează ziarul şi ca să putem achita tiparul, hârtia şi costul postal, rugăm pe stim. noştri cetitori dacă cetesc cu drag acest ziar să se gândească a achita abonamentul cu aceiaş dragoste. Unica sursă a existenţei noastre fiind abonamentul. ADMINISTRAŢIA.

Cetiţi şi răspândiţi „CHEMAREA"

Trâmbiţele moralităţii politice

Există o logică a faptelor omeneşti mai ales a acţiunilor colective a cărei existenţă normală în desfăşurarea lor, le apără de toate vicisitudinile unor porniri tendenţioase. Dar atunci când această logică nă-şi are rădăcini organice ci se caută ca prin diverse supterfugii să fie împrovizată, întreaga acţiune riscă să se împodobească cu un comic de esenţă tragică. Pe dinaintea ochilor noştri ne-a defilat mai deunăzi curiozitatea politică averescană iar urechile noastre au fost asaltate prin intermediul aparatelor amplificatoare radiofonice, de un potop adevărat de exibiţii retorice, în care adevărul a avut permisiunea să fie mutilat în toate ipotezele posibile şi imaginabile. Dar nu numai atât, mulţimea venită la adunare a fost ornată cu diverse inscripţii suspendate în câte un vârf de băţ pe care le priveau nedumeriţi cei ce le purtase.

La tribună ia cuvântul un fost ministru local care desfăşoară printr'o pismă istorică originală, actualitatea politică. Şi cum istoricii sunt întotdeauna pe urmele trecutului fosta excelenţă ca să fie mai în înţelesul laicilor ne-a dezgropat câteva date interesante din analele 1926/7 faimoasa perioadă dizolvată prin fatala cărămidă, care a năruit astfel o epocă politică a ţării noaştre în care cu siguranţă ar fi curs miere şi lapte ca în pământul făgăduinţii.

In perspectiva aceasta epică, reflecţia este spontană şi-ţi înfăptueşte înaintea ochilor din tării necunoscute, un vast tablou de guri căscate spre binecuvântata mană. Dar iată că din supteranele analelor 1926/7 porneşte un şuvoi de fapte în schemă statistică, deci mai preţioase contribuţii la reconstituirea — beatitudinei — care trebuia să cuprindă toate vieţuitoarele terestre şi sub terestre precum şi marine şi aeriane din România întregită. Dar să lăsăm faptele să vorbească în înţelesul lor intim şi nu în forma în care ni le-a prezentat fostul ministru al sănătăţii publice şi depărtăm dela noi orice imputare de gânduri obscure, fiindcă nu vom face altceva, decât ceva în deobşte cunoscut, aceloraş fapte le servim o altă interpretare. S'a invocat ca un suprem argument statistica făcută cu ocazia expoziţiei de radiofonie organizată astăvară în Bucureşti şi din care s'a constatat că cele mai multe cuvinte pornite pe căile văzduhului spre alte ţări, s'au înregistrat în epoca guvernării averescane, cifra impunând o mare distanţă între ce s'a utilizat până la averescani precum şi dela căderea lor până acum. Şi explicaţia acestui utilaj radiofonic a fost prezentată în cel mai firesc mod că în că în vremea aceia România a avut cele mai întinse relaţiii cu străinătatea etc. etc.

Nu ştiu dacă precursorul telegrafiei fără fir Hertz precum şi realizatorul acestei minuni a vremurilor noastre Marconi, s'au gândit vre-o dată că invenţia lor va servi ca document partidului averescan demonstrându-i arta politică. Indiferent dacă glasul cifrelor mărturiseşte acest fapt că în vremea aceia au fost cele mai strânse legături cu străinătatea, dar noi vom desprinde ceva din amintirile pe care ni le evoacă trecutul şi din ceiace va răscoli această permanentă tentaţie a vieţii omeneşti, vom desprinde câteva fizionomii ale unor maniere politice din susnumita epocă. Ştim prea bine că pe atunci aveam cele mai întinse legături cu streinătatea şi admitem chiar că n'avem argumente să contrazicem sentinţa aceasta, dar fără să atribuim vre-o suspiciune asupra noastră în legătură cu consacrata expresie „Legenda siringilor", mai ştim un lucru, că pe vremea aceia contractele se încheiau şi se semnau în străinătate, aşa că în parte se explică acel concurs de cuvinte expediate pe calea aerului. Astăzi contractele se încheie în ţară sub ochii tuturora şi ne scuteşte de a intensifica relaţiile cu străinătatea pe baza argumentului de mai sus.

Şi acelaş orator de mai sus, a cântat din nou, cântecul lebedei, opintindu-se cu o vehemenţă rară în moralitatea politică a guvernului naţional-ţărănesc. Avem şi noi o credinţă în moralitatea politică şi reacţionăm ori de câte ori o vedem profanată, ne uimeşte această cutezanţă cu care se încearcă de a se străbate pământurile necunoscute de către acei cari peste noapte în faţa unor ade neniri pe care austeritatea creştină le-ar numi deşertăciuni, şi-au schimbat mentalitatea politică întocmai cum şi-ar schimba vesmintele. Or pentru slujitorul Domnului, Dl Profesor I. Lupaş aceasta se chiamă tot moralitate politică? Trecutul nu prea depărtat care ne scoate la iveală unele apucături în flagrantă contradicţie cu noţiunile pure, ne reprobă aceste rechizitorii a căror serioasă gravitate a dărâmat tribuna. Iar trimbiţile cu care se fac încercări de a se scoate note improprii, sunt prea răguşite ca să ne facă să-ne plecăm capetele smerite.

Şi mai ştim încă, că pe lângă moralitatea politică în înţelesul ei abstract şi practic, mai există izolat bunul simţ politic, care atunci când tu însuţi păcătueşti faţă de conştiinţa ta, îţi revoacă dreptul de a te urca pe culmile pe care le-ai călcat în picioare, spre aţi salva personalitatea politică, de un comic grotesc.

O. V.

Societate Anonimă fostă

„SKODA" din Pilsen.

Capital coroane ceh 200.000.000

Numărul lucrătorilor 40.000. Numărul maşinelor 7.800.

Secţia mecanică:

Instalaţiuni cu maşini de aburi şi turbine, turbine hidraulice. Instalaţiuni complecte de uzine electrice. Instalaţiuni pentru fabrici de bere, spirt, săpun şi uleuri din fructe şi sămânţă, etc.

Fabrica de automobile:

Automobile şi TRACTOARE agricole şi industriale, camionete şi autobuse.

Maşini pt. construcţii de şosele:

Compresoare Naphta, compresoare ca aburi de 10 până la 20 tone, sacrificatoare, stopitoare etc.

Stărâmare dura:

Concasoarea de pietre, tobe de sortat precum şi instalaţiuni complecte stabile şi mobile pentru producerea de nisip şi pietriş. Concasoare cu fălci. Mori cu bile şi rulmenţi.

Instalaţiuni pt. abatoare:

Instalaţiuni complecte pentru abatoare moderne.

Frigorifere:

Instalaţiuni complecte pentru frigorifere şi fabrtcaţiune de ghiaţă.

Reprezentanţa Generală pentru România, Bucureşti I., Strada Batistei Nr. 6.

Telefon 228—38. Adresa telegrafică „Usineskoda"

© BCUCluj

Non vehementia stili sed vi argumentorum

Răspuns atacurilor mârşave îndreptate impotriva d-lui prof. Romul Boila

Să ne ierte „maestri" scrisului dela Cuvântul dacă scârbiţi de vomiturile lor indecente ne permitem a le da o mică lecţie de bun simţ *românesc*. Aceasta nu înseamnă că „maestrii" dela Cuvântul nu dispun de rafinat bun simţ, de pronunţat gust estetic dar de o nuanţă proprie minorităţii de coloare neagră arămâie şi de provenienţă faraonică.

Ori după cum aceşti „maeştrii" fac gazeterie românească şi se erijează în indrumători ai opiniei publice româneşti şi de sfătuitori şi dătători de soluţii în toate problemele, cari privesc viaţa Statului Român şi mai presus de toate au incalificabila pretenţie de a moraliza viaţa publică prin scrisul lor, se impune dela sine ca aceşti „maeştrii" tocmai în urma maliţioaselor lor indeletniciri şi tendinţe necerute de nimeni, să facă să se reogindească în scrisul lor însuşi sufletul poporului, în numele căruia de sigur gratuit ţin că se adresează opiniei publice pentru a-i da directive sănătoase.

Şi după cum în scrisul acestora se reliefează o mentalitate şi o linie de conduită străină fondului sufletesc al românului cu bunătate de adevărat creştin, în propriul lor interes le atragem atenţiunea asupra acestui defect al scrisului lor, fiind convinşi, că dacă îşi vor forţa nitel *„bogatele lor resurse morale şi intelectuale"* vor putea înţelege temeinicia sfatului nostru pentru a se conforma pentru viitor în propriul lor interes.

Am amintit că atunci când fără a simţi vocaţiune te erijezi în indrumător de opinie publică, se cere neapărat ca punctul de plecare al aceluia care încearcă aceasta să fie comun cu al acelora către cari se adresează. Pentru-că lipsind această comunitate prin forţa împrejurărilor se observă, că între cei cari scriu şi între, cei cărora se adresează scrisul există o deosebire fundamentală de provenienţă a sentimentelor şi ideilor de rasă. Ori existând această deosebire fundamentală cade dela sine dreptul acestor scribi de a se adresa masei cu care nu are fond comun.

Nu intenţionăm să privăm „măestrii" scrisului dela Cuvântul de sentimentele de buni români, cari animă întreaga suflare românească ci doar se constatăm, că scrisul lor este lipsit de bunul simţ, de decenţa caracteristică sufletului românesc şi că deci indiferent de originea lor etnică în această privinţă nu s'au putut asimila poporului românesc.

Dar, dacă nu s'au asimilat până în prezent, nu înseamnă că nu se vor putea asimila în viitor. Şi pentru a servi această asimilare le îndreptăm aceste rânduri.

De fapt, omenesţe ne impresionează tenacele lor străduinţe ca cu orice preţ să treacă în faţa opiniei publice ca adevăraţii ei îndrumători şi când vedem că în urma scrisului lor obţin chiar rezultat contrar. Aceasta întrucât după cum am amintit lipsind în scrisul lor o calitate esenţială a poporului nostru, dovedesc că şi în ipoteza originei comune, în conduită au deviat dela calea impusă de această origine comună. Ori acest fapt este chiar suficient pentru a repugna opiniei publice scrisul lor.

In adevăr scrisul din urmă al Cuvântului este de o aşa superioară calitate ţigănească, că vrând nevrând trebuie să te îndoieşti că ar fi fost scris de un român. Şi atunci iarăşi vrând nevrând trebuie să te revolţi şi indigne de astfel de scris.

Dar înafară de aceasta se mai ştie *ilustrii măiestrii* dela „Cuvântul" că adresându-se opiniei româneşti, aceasta încadrează în sine şi Ardealul, care avându-şi trecutul său în totalitatea evenimentelor istorice al poporului românesc a avut şi are oamenii săi, cari întruchipând în sine conducerea şi supremaţia directivelor acestor evenimente, prin jertfirea lor, prin iubirea lor faţă de acest popor oblăduit din această provincie şi-au făcut datoria până la culme faţă de popor, astfel că în instinctul său de recunoştinţă pentru binefăcători, noi ardelenii am învăţat să ne iubim cu ardoare şi să ne stimăm cu evlavie aceşti oameni, cari prin întreaga fiinţa lor s'au pus în serviciul cauzei noastre, comune, făcând ca destinul nostru să se realizeze în cadrele indicate de calităţile şi virtuţile poporului nostru şi în conformitate cu dreptatea istorică. Aceşti bărbaţi sunt adânc săpaţi în inimele noastre, ermetic închişi în sufletele noastre astfel că nu putem tolera ca aceşti bărbaţi să fie bârfiţi, mişelesţe atacaţi, necruţânduli-se nici chiar sanctuarul familiar, căci lovindu-se în ei se loveşte în noi toţi.

D-lor *măeştrii* dela „Cuvântul" atunci când cu toată indignarea şi cu toate energia descalificăm procedeul ţigănesc de a scrie al Dvoastră şi prin care, din motive pe cari sufletul nostru cinstit ne repugnă să le cercetăm loviţi cu atâta diabolică perversitate în acest Ardeal atunci când loviţi figurile reprezentative ale acestei provincii, nu înţelegem să vă răpim dreptul de a critica, dar vă cerem imperios să fiţi cinstiţi în scris, de bună credinţă şi obiectiv. Să militaţi cu argumente şi nu cu scârboase injurii şi cu expresii josnice şi indecente.

Deci: non vehementia stili sed vi argumentorum. **A. H.**

Plugari, cetiţi şi răspândiţi

„FOAIA NOASTRĂ"

Redactor responsabil:
Dr. A. T. MUREŞAN

Aspecte dela procesul Chemarea (Gruia—Averescu)

— Mareşalul martor acuzat şi acuzator —

Sala de şedinţe a tribunalului Cluj arhiplină. Faţă în faţă respectabilul bătrân care s'a urcat din treaptă în treaptă ajungând la cele mai înalte funcţiuni posibile şi tot odată şi toleratorul celor 450 de casuri recunoscute de domnia sa cu răscoala dela 1907, iar de partea opusă un tînăr plin de vigoare, mândru de sine, un om care e la începutul unei cariere din care la bătrâneţe va putea omite desigur tolerarea suprimărilor unor nenorociţi fii ai neamului şi gliei române.

Se face apelul celor citaţi în causă şi se iau datele personale Bazil Gruia—Averescu 72 ani pensionar... Ce diferenţă de vârstă, păcat că tînărul chemărist B. Gruia n'a fost cu un an mai tânăr, ca mareşalul să fi ajuns a se judeca cu un minor deoarece bătrânii şi copii au acelaş fel de a fi. Un gând mă bate totuşi trecându-mi privirea peste datele personale şi reclamaţiunea relativ la persoana mareşalului, şi dacă-mi dă voe să-i pun întrebarea ce fel de pensionar e? politic sau pensionar, al cărei funcţiuni ocupate.

Mareşalul martor.

Preşedintele tribunalului secţia II. d-nul Linzsmayer în baza articolului... din codul... transilvănean îl introduce în instanţă pe mareşal ca martor, unde martorul prin un talent deosebit de biografist îşi resumă viaţa în reamintiri plăcute din timpurile eroice ale neamului nostru, printr'un ifos de o rară splendoare. Domnia sa mă ierte dacă fac o mică observaţie că dacă datele recerute pentru proces şi cari interesau dacă nu total cel puţin în parte, au lipsit. In schimb am avut ca ascultător deosebita plăcere ca la atacurile apărării să aflăm nişte fapte extrem de grave, ca dispariţia dosarelor anchetelor făcute de ambele ministere în anul 1907. Unde or fi dosarele e o întrebare, cine le-a luat ne-a spus-o, cel dela interne I. C. Brătianu, ce-l dela răsboi din învoirea mareşalului după cum a recunoscut Filipescu. Toate acestea ne duc la fericita situaţie de-a cerceta morţi şi de a sta în faţa unui proces al morţilor.

Mareşalul ca acuzat.

Indelungul şedinţei tribunalului care a durat 9 ore nu s'a făcut altceva decât să se discute acuzaţiile aduse de Bazil Gruia pentru care mareşalul s'a simţit calomniat, adecă era principalul acuzat. Se discută pe puncte. Se ajunge a se descoperi generozitatea mareşalului de a plăti din pungă proprie anumiţi informatori anonimi cu câte 300.000 Lei pe la Londra şi prin alte părţi. Ne scuzaţi Dle mareşal cine sunt aceia? vrem să ştim, şi noi suntem buni români ca şi Domnia Voastră. Răspundeţi.

Mai interesant a fost chestia retractării faimoaselor 13 milioane, pentru cari la sfârşit s'a cerut tribunalului să binevoiască a interveni la ziarişti să nu publice din dezbateri nimic. O întrebare. Pentru ce? Nu dumneavoastră aţi fost acela, Dle mareşal atunci când maeştrii apărării cer şedinţă secretă, să refuzaţi. Şi să mă ierte şi Dnul Lupas şedinţa secretă a cerut-o un român veritabil şi bun patriot şi nu după cum crede D-lui un om lamentabil şi evreu spaniol.

Mareşalul acuzator...

...Strângându-şi ultimele resurse ale energiei bătrâneţii sale strigă de odată „J' acuse" „J' acuse", iar domnia sa dacă crede că noi am dormit tresindu-ne la sgomotul produs îl întrebăm, pe cine? Pe binefăcătorii ce au făcut să dispară dosarele ori pe tînărul Bazil Gruia care lămurea opinia publică?!

Emil G. Antoniu.

Incunoştiinţare.

Pentru: Cluburi, Cercuri, Cafenele şi Restaurante.

1. Se aduce la cunoştinţa tuturor Cluburilor, Cercurilor, Cafenelor că prin jurnalul No. 1488—1930, Consiliul de Miniştrii a aprobat punerea în vânzare de către C. A. M. a jocurilor denumite „Rummy" formate din tablete de celuloid cari înlocuesc cărţile de joc.

Aceste jocuri se pot procura numai dela Depozitele C. A. M. (Regiei) din fiecare capitală de judeţ unde dnii patroni urmează să se adreseze şi unde li se vor da toate desluşirile în legătură cu procurarea lor.

2. *Prin articolul 44 din legea pentru modificarea legii de administrare* şi exploatare a monopolurilor Regalului României, din 2 Iulie 1930, publicată în Monitorul Oficial No. 144 partea I din 2 Iulie a. c. s'a stabilit, că în localurile Cercurilor, Cluburilor, Cafenelelor, Restaurantelor, Cazinourilor, Societăţilor sau orice alte stabilimente în cari se joacă cărţi de joc, indiferent dacă jocurile sunt făcute pe bani sau pe consumaţie să nu se poată păstra şi întrebuinţa de cât cărţi de joc investite de către C. A. M. (Regie) cu un timbru special indicând destinaţia lor (cărţi de joc pentru cercuri).

In urma celor arătate mai sus, *cu începere dela 1 Decembrie 1930*, este cu totul interzis sus citatelor localuri de a păstra şi întrebuinţa, fie pentru jocuri pe bani, fie pe consumaţie, altfel de cărţi decât cele ce vor purta stampila specială *pentru cercuri*.

Deci, localurile vizate, trebue ca până la data de 1 Decemvrie 1930, după care vor cădea în contravenţie, să se adreseze tot Depozitelor C. A. M. (Regiei) unde de asemenea li se vor da toate desluşirile necesare.

Administraţia ziarului nostru funcţionează în str. Regina Maria 36. D. administrator Gh. Vitencu stă la dispoziţia on. abonaţi zilnic între orele 9—12; 3—6. D. Luca incasatorul nostru se va prezinta la toţi abonaţii ziarului, îndreptăţit fiind a incasa abonamentul. In viitorul apropiat d. Luca se va deplasa la Turda şi apoi la Oradea. Dd. abonaţi sunt rugaţi a-i plăti restanţele.

Mare reducere de preţuri din cauza magazinului supraîncărcat.

Lame originale „Gilletto" 10 buc. 90 Lei, 100 buc. Lei 850, lame automate „Unicum" tot atât de bune ca lamele originale „Gillette", 10 buc. Lei 70, 100 buc. Lei 650, maşină de tuns „Citte" 1 buc. Lei 96. Foarfeci de croit Solingen I-cal. buc. Lei 170. Tacâmuri de alpacca Solingen garantate, pentru 6 persoane 24 buc. dela Lei 850. **Bricege, foarfeci, cuţite de bucătărie şi măcelar cu preţuri tot atât de eftine. Calitatea bună a mărfurilor o garantează bunul renume a firmei mele existentă de 66 ani.**

Fiul lui Matei Kun, Cluj, Cal. Victoriei 2.

Tipografia Naţională S. A., Cluj, Str. Regina Maria No. 36.

© BCUCluj